

Ecologische Quicksan
Hamingerweg 2/2a
Staphorst

Eologische Quicksan
Hamingerweg 2/2a
7951 KP Staphorst

E.J. Ruiter

Alcedo Natuurprojecten heeft dit rapport opgesteld in opdracht van Jan Holterman. Daarmee is dit rapport eigendom van bovengenoemde opdrachtgever. Niets uit deze rapportage mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, microfilm, fotokopie, of welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Alcedo Natuurprojecten. Het is ook niet toegestaan dit rapport zonder toestemming te gebruiken voor enig ander werk dan waarvoor dit product is ontwikkeld. Alcedo Natuurprojecten is niet aansprakelijk voor gevolgschade of schade welke voortvloeit uit toepassingen van resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Alcedo Natuurprojecten; opdrachtgever vrijwaart Alcedo Natuurprojecten van aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Colofon

Ecologische Quickscan

Hamingerweg 2/2a, 7951 KP Staphorst

Auteur:	Evert Ruiter
Opdrachtgever:	Jan Holterman Hamingerweg 2 7951 KP, Staphorst
Contactpersoon:	Jan Holterman
Opdrachtnemer:	Alcedo Natuurprojecten Cornelis Houtmanstraat 10 8023 EA Zwolle
Contactpersoon:	Evert Ruiter, info@alcedo-natuurprojecten.nl
Uitvoer onderzoek:	Evert Ruiter
Projectcode:	2019 - 004
Rapportnummer:	2019 - 02
Datum:	22 januari 2019
Status:	Definitief

Te citeren als: *Ruiter E.J. 2019. Ecologische Quickscan Hamingerweg 2/2a Staphorst. Alcedo Natuurprojecten rapport 2019-02. In opdracht van: Jan Holterman*

Inhoud

1. Inleiding	4
1.1. Aanleiding	4
1.2. Doel	5
1.3. Leeswijzer	5
2. Onderzoeksmethode	6
2.1. Algemene opzet en werkwijze	6
2.2. Bronnenonderzoek	6
2.3. Oriënterend terreinbezoek	6
2.4. Volledigheid van het onderzoek	6
2.5. Verantwoording	7
3. Wettelijk kader	8
3.1. Algemeen	8
3.2. Doelstelling van de Wnb	8
3.3. Welke soorten worden beschermd	8
3.4. Zorgplicht	9
3.5. De verbodsbepalingen	9
3.6. Beschermingsregimes	10
3.7. Natuur Netwerk Nederland	10
3.8. Natura 2000	12
4. Beschrijving locatie en ingreep	14
4.1. Beschrijving locatie	14
4.2. Beschrijving ingreep	15
5. Resultaten	16
5.1. Veldbezoek	16
5.2. Flora	16
5.3. Grondgebonden zoogdieren	16
5.4. Vleermuizen	17
5.5. Vogels	18
5.6. Amfibieën, reptielen en vissen	18
5.7. Dagvlinders, libellen en overige ongewervelden	18
6. Toetsing aan de Wnb	19
7. Conclusies en aanbevelingen	21
8. Bronvermeldingen	22
9. Fotobijlage	23

1. Inleiding

1.1. Aanleiding en vraag

Aan de Hamingerweg 2 te Staphorst bestaat het voornemen een boerderij met aanwezige bebouwing te slopen. De boerderij dateert uit 1952. Door het slopen van de boerderij en aanwezige bebouwing ontstaat er ruimte voor het bouwen van dubbele woning met bijbehorende bouwwerken. Omdat het een inmiddels oude boerderij betreft welke is gelegen in het buitenbebied van Staphorst bestaat de kans dat deze boerderij huisvesting biedt aan middels de Wet Natuurbescherming (Wnb) beschermde diersoorten. Daarbij valt te denken aan vleermuizen, boerenzwaluwen, huismussen en uilen. Een ecologisch onderzoek zal moeten uitwijzen of dit ook daadwerkelijk het geval is. Daartoe is in eerste instantie het uitvoeren van een ecologische quickscan binnen de kaders van de Wnb toereikend. Op verzoek van RooBeek Advies uit Emmen is daarom deze ecologische quickscan uitgevoerd. Deze quickscan omvatte de boerderij, de bijgebouwen en het erf. Het omliggende terrein en de bijgebouwen zijn ook in een breder perspectief meegenomen. Er bestaat geen voornemen om op het terrein/erf staande bomen te kappen. De resultaten van de quickscan worden gepresenteerd in deze rapportage en zijn bepalend voor eventueel vervolgonderzoek op basis van kennisdocumenten.

De ecologische quickscan is uitgevoerd op basis van de vraag: <i>wat is het effect van de voorgenomen ingreep op de aanwezig flora en fauna?</i>
--

1.2. Doel

Het doel van het onderzoek, de ecologische quickscan, is het controleren en onderzoeken van de locatie op de aanwezigheid van middels de Wnb beschermde diersoorten en het uitbrengen van advies ten aanzien van eventuele vervolgstappen.

Het uitgevoerde onderzoek is samen te vatten in zes vragen:

1. Welke beschermde soorten, zoals genoemd in de Wnb zijn op de locatie aanwezig?
2. Wat zijn de effecten van de voorgenomen plannen op deze beschermde soorten?
3. Worden bij uitvoer van de voorgenomen plannen verbodsbepalingen van de Wnb overtreden?
4. Welke mogelijkheden zijn er om negatieve effecten op de beschermde soorten te minimaliseren of te voorkomen?
5. Is vervolgonderzoek noodzakelijk?
6. Is het noodzakelijk om voor de voorgenomen plannen een ontheffing van de Wnb aan te vragen bij de provinciale overheid.

1.3. Leeswijzer

In dit hoofdstuk is beschreven hoe dit onderzoek, het uitvoeren van ecologisch onderzoek in het kader van soort- en gebiedsbescherming, tot stand is gekomen en werd de doelstelling vertaald naar onderzoeksvragen. In hoofdstuk 2 wordt de onderzoeksmethodiek besproken. In hoofdstuk 3 wordt het wettelijk kader uiteengezet. In hoofdstuk 4 volgt een algemene beschrijving van de onderzochte locatie en de voorgenomen ingrepen. In hoofdstuk 5 volgt de synthese van de resultaten en wordt een effectentoetsing uitgevoerd op beschermde soorten in het kader van de WNB. In hoofdstuk 6 volgt een effectentoetsing op de gebiedsbescherming Wnb. In hoofdstuk 7 volgen de conclusies en aanbevelingen met eventuele mitigerende maatregelen en wordt de eventuele noodzaak aangegeven tot vervolgonderzoek. Hierna volgen de geraadpleegde bronnen en bijlagen met een foto impressie van de onderzochte locatie.

2. Onderzoeksmethodiek

2.1. Algemene opzet en werkwijze

Dit onderzoek betreft een quickscan. Op basis van een grondig onderzoek op locatie is een inschatting is gemaakt van de (potentiële) aanwezigheid van en mogelijke nadelige effecten op beschermde diersoorten. Deze inschatting is gemaakt op basis van parate kennis van soorten en expert judgement. Vervolgens is een inschatting gemaakt van te verwachten negatieve effecten op de (potentieel) aanwezige beschermde soorten. De mogelijk negatieve effecten zijn getoetst aan de Wnb.

2.2. Bronnenonderzoek

Het bronnenonderzoek gaat uit van bestaande en beschikbare gegevens. Voor een actueel overzicht van beschermde soorten die in de regio voorkomen zijn verspreidingsgegevens van internetmedia en diverse verspreidingsatlassen van relevante soortgroepen en (jaar)verslagen van Particuliere Gegevensbeherende Organisaties (PGO's) geraadpleegd (zie geraadpleegde bronnen).

2.3. Oriënterend terreinbezoek

De locatie is op 11 januari 2019 bezocht. Het bezoek vond overdag plaats onder matige weercondities. Tijdens dit bezoek is op basis van de opdrachtgever aangeleverde gegevens zoveel mogelijk concrete informatie te verzameld met betrekking tot de aan- of afwezigheid van beschermde soorten, o.a. via zicht- en gehoorwaarnemingen, sporenonderzoek, nesten, hollen, uitwerpselen, enzovoorts. Ook is de wijde omgeving van het plangebied bekeken en een inschatting gemaakt van hoe dieren de locatie en het omliggende terrein kunnen gebruiken als plaats om te foerageren, er langs te trekken, er te rusten of het anderszins te benutten.

2.4. Volledigheid van het onderzoek

Gedurende het veldonderzoek wordt een inschatting van een gebied gemaakt, maar met een dergelijk veldonderzoek is het nooit zeker dat alle aanwezige soorten ook daadwerkelijk waargenomen (kunnen) worden. Een ervaren veldbioloog kan wel een goede inschatting maken van de kans dat beschermde soorten een plangebied benutten. Dit gebeurt aan de hand van kennis over de ecologie van beschermde soorten en hun habitatvoorkeur en aan de hand van uitgebreide gebiedskennis van de onderzoeker. Op basis van het veldbezoek, bronnenonderzoek en eventueel overleg met de eigenaar kan men er van uitgaan dat er een goede inschatting is gemaakt van het voorkomen van beschermde soorten.

2.5. Verantwoording

Het veldwerk, de dataverwerking en rapportage is uitgevoerd/geschreven door Evert Ruiter van Alcedo Natuurprojecten uit Zwolle. Vanuit de opdrachtgever werd het project begeleid door Jan Holterman. Alle in het rapport gebruikte foto's zijn gemaakt door Evert Ruiter, tenzij anders vermeld.

3. Wettelijk kader

3.1. Algemeen

De bescherming van planten- en diersoorten is in Nederland geregeld in de Wet natuurbescherming (verder te noemen Wnb). Deze wet is op 1 januari 2017 in werking getreden en beschermt ruim 900 soorten in Nederland in het wild voorkomende planten- en diersoorten. Deze wet vervangt de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet en de Boswet.

3.2. Doelstelling van de Wnb

- het beschermen en ontwikkelen van de natuur;
- het behouden en herstellen van biologische diversiteit;
- het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de natuur en het verzekeren van een samenhangend beleid gericht op het behoud en beheer van waardevolle landschappen.

De Wet natuurbescherming benoemt niet welke concrete activiteiten wel of niet zijn toegestaan. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten. Dit betekent in de praktijk dat het gaat om het effect van uw activiteiten op beschermde soorten. Heel vaak gaan activiteiten en werkzaamheden en de bescherming van soorten prima samen. Als u uw werk zo kunt inrichten dat u geen schade toebrengt aan beschermde soorten, dan hoeft u vooraf niets te regelen. Soms is het echter onvermijdelijk dat schade ontstaat aan beschermde dieren of planten. In die situaties is het nodig dat u vooraf bekijkt of hiervoor een vrijstelling geldt, of dat een ontheffing moet worden aangevraagd ('nee-tenzij'-beginsel).

3.3. Welke soorten worden beschermd?

De Wnb kent drie categorieën van beschermde soorten:

- Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels volgens het beschermingsregime van de Vogelrichtlijn;
- Soorten beschermd op grond van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn;
- Andere soorten waaronder soorten vallen die vanuit nationaal oogpunt bescherming behoeven.

3.4. Zorgplicht

In de Wnb is ook een zorgplicht vastgelegd. Deze plicht geldt te allen tijde en houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk moeten worden voorkomen. Deze plicht geldt voor iedereen en voor alle planten en dieren, beschermd of niet. De Memorie van Toelichting zegt het zo: “De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld; de zorgplicht kan wel door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd”.

3.5. De verbodsbepalingen

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wn	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wn	Beschermingsregime andere soorten § 3.3 Wn
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

Tabel 1. Overzicht bepalingen.

3.6. Beschermingsregimes

De Wet natuurbescherming kent een apart beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn en een apart beschermingsregime voor soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn en een apart beschermingsregime voor andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. Alle vogels, in totaal ruim 700 soorten, zijn (beschermd). Daarnaast worden ongeveer 230 overige Europese en nationale soorten (flora, fauna en avifauna) beschermd. Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

- Er mag alleen van de verbodsbepaling afgeweken worden als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is.
- Er moet tegenover een afwijking van het verbod een in de wet genoemd belang staan. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn zoals volksgezondheid of openbare veiligheid.
- De ingreep mag geen afbreuk doen aan de staat van instandhouding van de soort.

Als aan deze drie vereisten voldaan is, kan een ontheffing worden verleend. Voor een aantal handelingen zijn bovendien vrijstellingen mogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een provinciale verordening of een gedragscode.

10

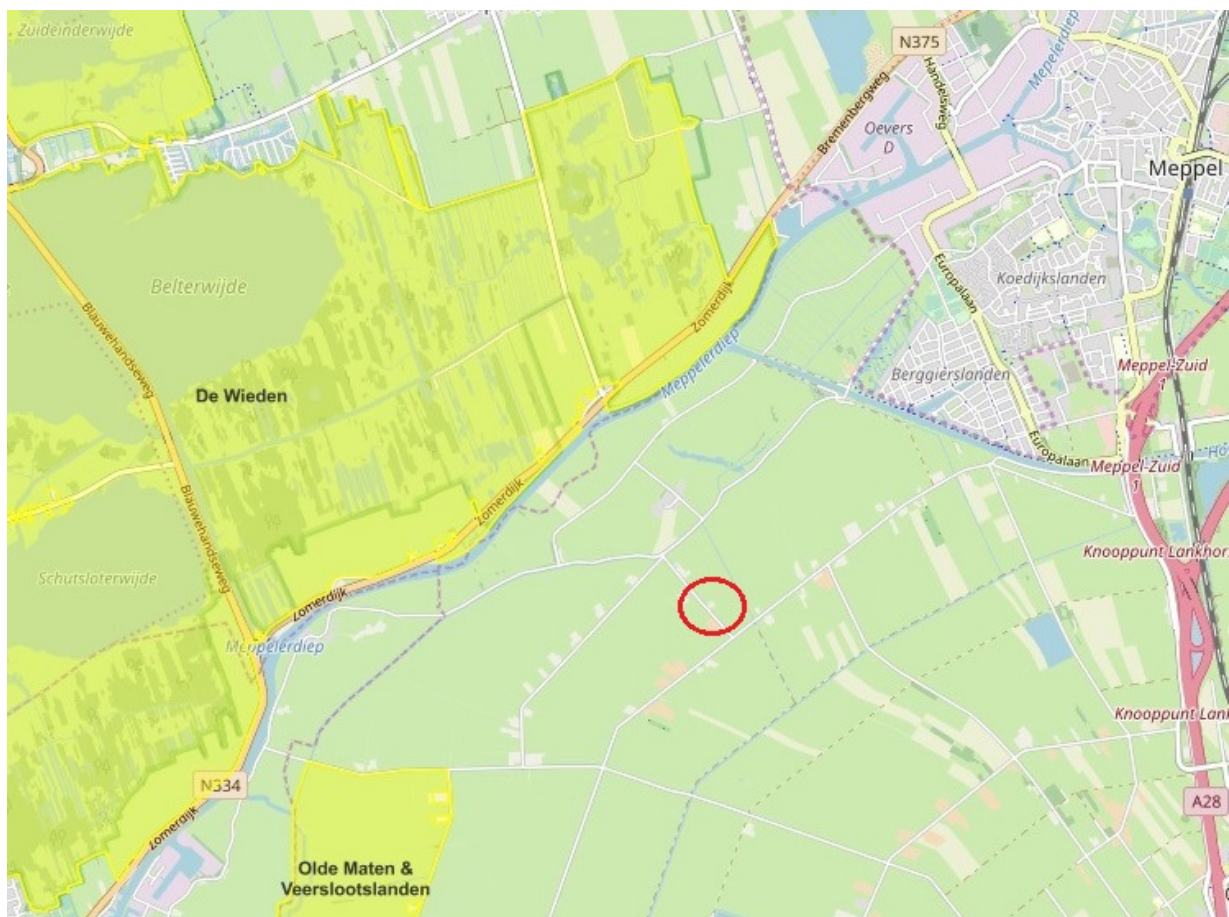
3.7. Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het Natuurnetwerk Nederland, oftewel NNN (voorheen Ecologische Hoofdstructuur, EHS), is een netwerk van natuurgebieden waarin de natuur (planten en dieren) voorrang heeft en derhalve wordt beschermd. Daarmee wordt voorkomen dat natuurgebieden geïsoleerd komen te liggen en dieren en planten uitsterven en dat de natuurgebieden zo hun waarde verliezen. De NNN kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur en het is derhalve van belang dit netwerk te bespreken in het kader van natuurbescherming. Het NNN moet uiteindelijk samen met de natuurgebieden in andere Europese landen het aaneengesloten pan-Europees Ecologisch Netwerk (PEEN) vormen.

Sinds 1990 zijn de provincies en het Rijk druk doende met de aanleg van verbindingzones tussen verschillende natuurgebieden om zo een duurzaam, samenhangend netwerk van gebieden te creëren. De NNN heeft als doel van bestaande en nieuwe natuur een goed werkend netwerk te maken. Het behoud, herstel en de ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN is hierbij het uitgangspunt. Net als bij de Wnb geldt hier het 'nee-tenzij'-beginsel. Dit is 1 oktober 2012 vastgelegd in het Besluit Algemene Regelingen Ruimtelijke Ordening (BARRO). Dit betekent dat er geen activiteiten plaats mogen vinden waardoor de **wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN** in het geding komen, tenzij er sprake is van een groot openbaar belang, tenzij

er geen reële alternatieven zijn of tenzij negatieve effecten zo veel mogelijk beperkt worden en de overblijvende effecten worden gecompenseerd.

Rijk en provincies hebben in 2011 met elkaar afgesproken dat natuurbeheer meer een regionale verantwoordelijkheid wordt. Dat is vastgelegd in het Natuurakkoord. Als gebiedsregisseurs van het landelijke gebied zetten de provincies zich in voor een versterking van de natuur. Zij dienen de begrenzing van het NNN vast te leggen in een provinciale verordening, waar ook de regels omtrent de inhoud van en de toelichting bij bestemmingsplannen in het belang van de realisatie, bescherming, instandhouding en verdere ontwikkeling van de beoogde natuurkwaliteit van het NNN worden beschreven. De provincies dienen hierbij ook de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN vast te leggen. Dit zijn de huidige en potentiële waarden, gebaseerd op de natuurdoelen van het desbetreffende gebied. Per perceel worden deze doelen vaak in natuurdoeltypen en/of beheertypen vastgelegd.

Figuur 1. Ligging van de onderzochte locatie (rode cirkel) t.o.v. Natura 2000 (geel). Bron: Synbiosis Alterra.

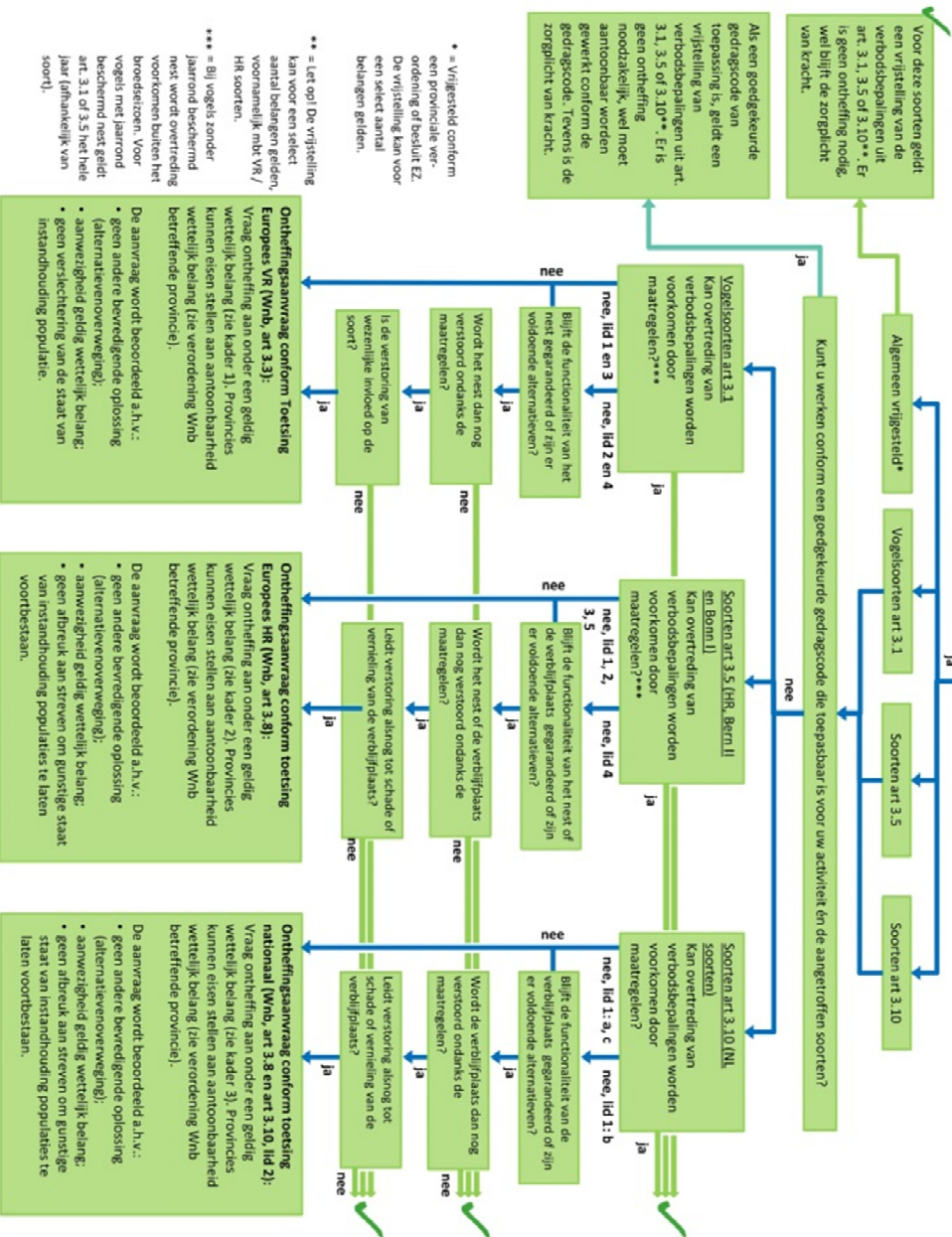
3.8. Natura 2000

Bij een aanvraag voor een ecologische quickscan en/of flora- en fauna-onderzoek wordt ook onderzocht of het plangebied binnen de begrenzingen of directe invloedssfeer (minder dan 3 kilometer) van een N2000 gebied ligt en wat de effecten van de voorgenomen ingreep/activiteit op dat gebied zullen zijn.

De onderzochte locatie ligt op minder dan 3 kilometer afstand van de dichtstbijzijnde grens van een de dichtstbijzijnde N2000 gebieden. Bron: Synbiosis Alterra.

De voorgenomen ingrepen zijn echter van dien aard dat van enig nadelig effect ten aanzien van N2000 gebied geen sprake zal zijn.

Praktisch stroomschema soortenbescherming Wet Natuurbescherming art. 3.1, 3.5 en 3.10

© Ecologica, 7 november 2016. Geldig voor beheer, onderhoud en ruimtelijke ontwikkelingen. Disclaimer: Gebaseerd op de wettekst dd 19 januari 2016 en (concept)verordeningen van provincies, bij beleidsname implementatie van de huidige wetgeving van RVO. Te gebruiken in combinatie met de lijst beschermde soorten Wnb en de Toetsing stroomschema soortenbescherming Wnb 2016. Aan dit schema kunnen geen rechten worden ontleend.

- Kader 1. Wettelijke belangen art 3.1:**
- 1) in het belang van volksgezondheid of openbare veiligheid;
 - 2) in het belang van veiligheid van luchtverkeer;
 - 3) ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
 - 4) ter bescherming van flora en fauna;
 - 5) voor onderzoek of onderwijs, uitzetten of herinvoeren van soorten;
 - 6) selectief vangen, onder zich hebben of verstandig gebruik van vogels.

- Kader 2. Wettelijke belangen art 3.5:**
- 1) de Bescherming van flora en fauna en in stand houden natuurlijke habitats;
 - 2) het voorkomen van ernstige schade aan gewassen, vee, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
 - 3) de volksgezondheid, openbare veiligheid of dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten;
 - 4) onderzoek en onderwijs, reproductie of herintroductie van soorten;
 - 5) op selectieve wijze een bepekt vastgesteld aantal soorten te vangen of te plukken of onder zich te hebben.

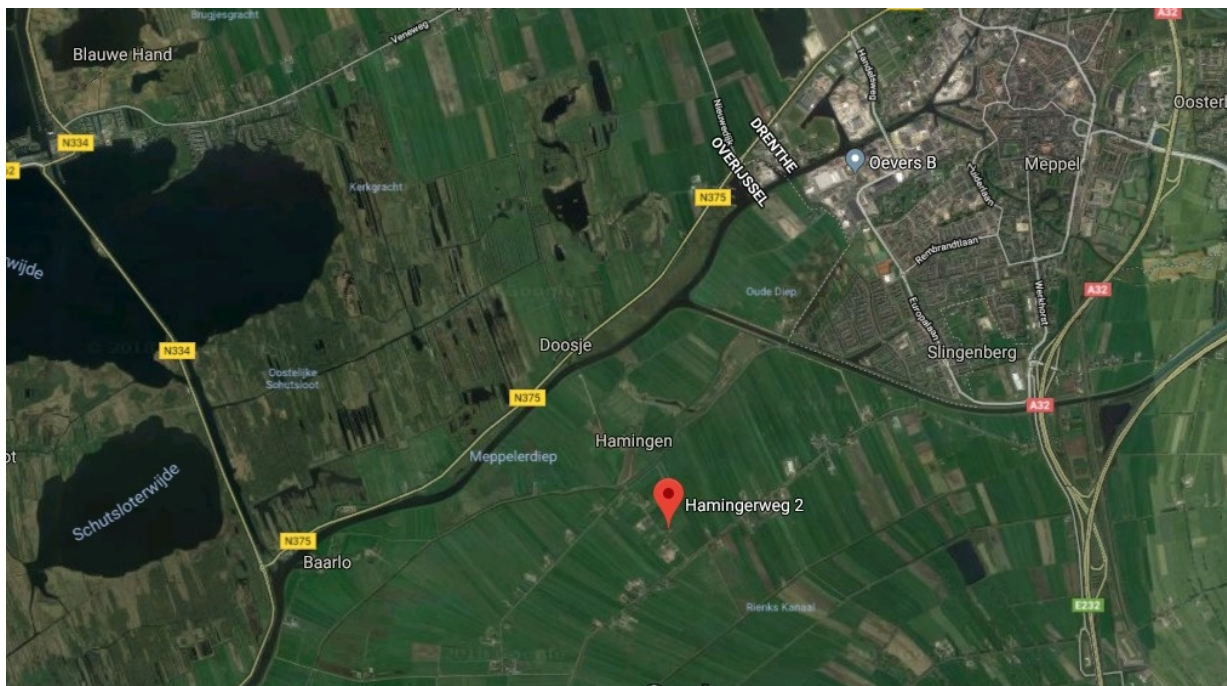
- Kader 3. Wettelijke belangen art 3.10 (in aanvulling op de belangen genoemd in kader 2):**
- a) in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling;
 - b) ter voorkoming van schade of overlast;
 - c) ter beperking van omvang van populaties van dieren;
 - d) ter voorkomen of bestrijding van onnodig lijden;
 - e) in het kader van bestendig beheer of onderhoud landbouw of bossen;
 - f) in het kader van bestendig beheer of onderhoud vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of beelden, of kerk natuurbeheer;
 - g) in het kader van bestendig beheer of onderhoud landschappelijke kwaliteiten gebied;
 - h) in het algemeen belang.

Figuur 3. Stroomdiagram Wnb. Bron: Ecologica.

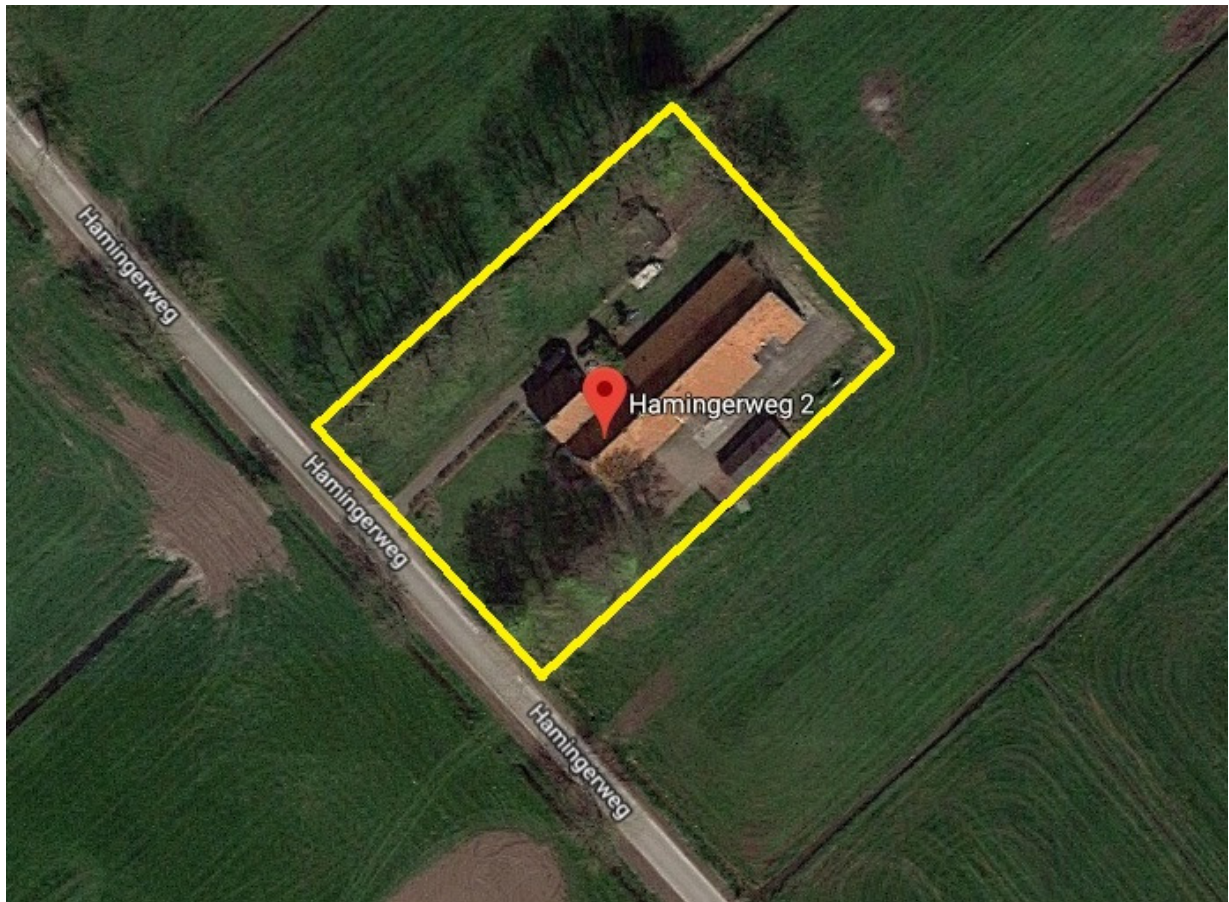
4. Beschrijving locatie en ingrepen

4.1. Beschrijving locatie

De onderzochte locatie is gesitueerd aan de Hamingerweg 2/2a te Staphorst. Dat is in het buitengebied van Staphorst ten zuiden van de stad Meppel. Zie figuur 4. Het betreft een boerderij welke is gebouwd in 1952. De boerderij bestaat uit een voorhuis (woongedeelte) met twee wooneenheden en een grote deel annex grupstal. De muren van het woongedeelte bevatten een spouw, de deel heeft geen spouwmuur. De gehele boerderij is bedekt met een rood pannen dak. Dit dak is niet geïsoleerd en heeft geen dakbeschot. Naast de woning staat een kleine schuur welke dienst doet als opslagplaats en garage. Deze schuur heeft een golfplaten dak. Voor de boerderij ligt een oude tuin met daaromheen een beukhaag. Rond de boerderij ligt een boerenerf, deels bestraat, maar verder zonder groenbeplanting en deels begroeid met ruigtekruiden. Voor de boerderij staan langs de oprijlaan enkele halfwas beuken. De Hamingerweg is een doorgaande straat met aan weerszijden enkele bomen (voornamelijk es en knotwilg) welke echter geen doorgaande bomenrij vormen. Het buitengebied van Staphorst bestaat voornamelijk uit akkers, graslanden en weilanden doorsneden met wegen, sloten en weteringen en met hier en daar boerderijen. De onderzochte locatie ligt niet ver van de buurtschap Hamingen en nabij het Meppelerdiep dat grenst aan Nationaal Park Weerribben-Wieden.

Figuur 4: Ligging van de onderzochte locatie. Bron: Google Maps.

Figuur 5: Close up van de ligging van de onderzochte locatie. Bron: Google Maps.

4.2. Beschrijving ingreep

De beschrijving van de ingreep is eenvoudig: de gehele boerderij zal worden gesloopt en ter plaatse zal een twee-onder-een-kapwoning worden gebouwd.

5. Resultaten

In dit hoofdstuk zijn de (potentiële) aan- of afwezigheid van de onderzochte plant- en diersoorten in het onderzoeksgebied onderbouwd. De relevante soorten zijn nader toegelicht.

5.1. Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek is voor zover mogelijk een inventarisatie uitgevoerd van de beschermde soorten binnen de Wnb met de nadruk op de niet vrijgestelde beschermde soorten. In onderstaande tabel zijn de tijdstippen en de waarnemings-condities van het uitgevoerde veldbezoek weergegeven.

Waarnemingscondities veldbezoek			
Datum	Begintijd	Eindtijd	Weersomstandigheden
14.01.2019	13.00 uur	15.00 uur	Wind: 2 bft, bewolking 30%, circa 5 gr.C., nu en dan buien

Tabel 2. Waarnemingscondities veldbezoek

5.2. Flora

Tijdens dit veldonderzoek is er geen aandacht besteed aan het voorkomen van beschermde plantensoorten. De reden hiervoor is dat er bij de voorgenomen ingreep geen grote ingrepen zoals graafwerk en grondverzet zullen worden gepleegd waardoor flora kan worden verstoord. Voorts betreft het een tuin met daarin typische tuinplanten en geen wilde flora.

5.3. Grondgebonden zoogdieren

Tijdens dit onderzoek zijn op de onderzochte locatie vaste rust- of verblijfplaatsen van grondgebonden zoogdieren aangetroffen. Ook zijn er sporen aangetroffen die duiden op vaste bewoning, rust- of verblijfplaatsen. Het betreft uitsluitend sporen en vaste verblijfplaatsen van huismuis. Deze bevonden zich op de deel en de vliering van het voormalige woonhuis. Er zijn geen sporen van steenmarter aangetroffen. Van overige grondgebonden zoogdieren zijn geen sporen aangetroffen.

5.4. Vleermuizen

Er is gericht onderzoek verricht naar de geschiktheid van de woning voor vaste bewoning door vleermuizen. In de directe omgeving van de onderzochte locatie (minder dan 1 km) komen namelijk de volgende vleermuissoorten voor: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, watervleermuis, meervleermuis en laatvlieger. (Bron: NDFF). Afgaand op biotoopkenmerken zou ook de gewone grootoorvleermuis ter plekke voor kunnen komen.

Vaste verblijfplaatsen

Tijdens dit onderzoek is zeer specifiek gelet op alle sporen die kunnen duiden op vaste bewoning door vleermuizen. Te weten, aanwezigheid van levende of dode dieren, uitwerpselen en mestplaatsen op alle daarvoor relevante plaatsen (onder langs muren, op vensterbanken, zoldering, etc.), vraatreuten (vleugels van vlinders, vliegen, etc.), plaatsen waar dieren weg kunnen kruipen. Er zijn geen sporen van vaste bewoning door vleermuizen aangetroffen.

Voorts is een gedegen inschatting gemaakt voor de geschiktheid van de locatie voor vaste bewoning door vleermuizen. Hierbij is gelet op de aanwezigheid van een (toegankelijke) spouwmuur, aanwezigheid van tocht, luchtvochtigheid, etc.

Op basis van deze scan is geconstateerd dat de onderzochte locatie ongeschikt is voor vaste bewoning door vleermuizen. De onderbouwing hiervoor is dat de deel vanwege het niet geïsoleerde dak waar de wind vrij spel heeft tussen de dakpannen door niet geschikt is als vaste verblijfplaats voor vleermuizen. Dit aangezien vleermuizen baat hebben bij tochtvrije ruimtes met een vrij constante temperatuur. De gehele deel is onderzocht op sporen van vleermuizen, maar deze werden niet aangetroffen. In de spouwmuren van het woongedeelte van de boerderij zijn geen open stootvoegen aangetroffen of andere plaatsen waardoor vleermuizen de spouw binnen kunnen komen. Daar komt bij dat vanwege een slechte isolatie van het huis de spouw geen constante zomer- en wintertemperatuur heeft. Dat biedt een solitaire vleermuis mogelijk incidenteel een kans om er overdag te rusten, maar voor vaste verblijfplaatsen, kraamkolonies en dergelijke is deze situatie niet geschikt.

Foerageermogelijkheden en migratiecorridors

Vanwege het ontbreken van lintvormige structuren in de omgeving (geen laanbeplanting langs Hamingerweg) zal de onderzochte locatie naar alle waarschijnlijkheid niet functioneren als migratiecorridor waarlangs vleermuizen vliegen op hun tochten van slaapplek naar foerageergebieden. Mogelijk dat de omgeving en de binnenzijde van de boerderij (erf en deel) incidenteel worden bezocht door een enkele foeragerende vleermuis.

5.5. Vogels

Tijdens deze scan is gekeken naar de mogelijke functies die de woning kan hebben voor gebouw-bewonende vogelsoorten. Daarbij is specifiek gelet op de aanwezigheid van huismus, boerenwaluw en kerkuil en steenuil. Tijdens dit onderzoek zijn geen sporen van bewoning door genoemde vogelsoorten aangetroffen. Dat wil zeggen, geen (oude) nesten of nestplaatsen, geen veertjes, uitwerpselen, braakballen, etc.

De woning is mogelijk geschikt voor bewoning door huismus. Zoals hierboven vermeld zijn er geen aanwijzingen die er op duiden dat deze soort er daadwerkelijk voorkomt c.q. er broedt. Tijdens het onderzoek is er ook rond de woning gekeken naar de aanwezigheid van vogels. Het onderzoek vond echter plaats tijdens de winterperiode. Geen optimale periode voor onderzoek. Aangezien huismussen standvogels zijn en jaarrond aanwezig zijn in de omgeving van de broedplaatsen, zouden ze in de omgeving gezien kunnen worden. Er zijn echter geen huismussen aangetroffen. Ook zijn er geen sporen van aanwezigheid van huismussen waargenomen.

5.6. Amfibieën, reptielen en vissen

Er is geen gericht onderzoek naar het voorkomen van deze soorten en/of soortgroepen verricht. De reden hiervoor is dat op basis van een visuele inspectie kon worden volstaan met de constatering dat er geen belangrijk biotoop voor deze soortgroepen zal worden aangetast.

5.7. Dagvlinders, libellen en overige ongewervelden

Ook naar deze soortgroepen is geen gericht onderzoek verricht. Dat heeft te maken met het feit dat bij de voorgenomen werkzaamheden er geen schade kan en zal worden toegebracht aan deze soortgroepen. Afgaand op de aard van het terrein en de geraadpleegde bronnen zijn er ook geen middels de Wnb beschermde insectensoorten te verwachten.

6. Toetsing aan de Wnb

Welke verbodsbepalingen kunnen worden overtreden?

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1

Artikel 3.1. lid 2 *‘het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eigen van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen’* en lid 4 en 5 *‘het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort’*

- Dit is niet van toepassing omdat er geen jaarrond beschermde nesten zijn aangetroffen.

Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2

- Dit is niet van toepassing aangezien er geen habitatrichtlijnsoorten werden aangetroffen en de locatie ongeschikt wordt geacht als tijdelijke of vaste verblijfplaats voor deze soorten. Er gaat door de voorgenomen plannen ook geen belangrijk biotoop voor habitatrichtlijnsoorten verloren.

Beschermingsregie andere soorten § 3.3

Artikel 3.10 lid 1b *‘het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen’*

- Dit is niet van toepassing omdat er geen vaste voortplantings- of rustplaatsen zijn aangetroffen.

NB: In de Wet natuurbescherming is bij meer verbodsbepalingen dan onder de Flora- en faunawet het opzetvereiste toegevoegd, in lijn met de artikelen van de Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn. In de Flora- en faunawet was alleen sprake van het opzetvereiste bij verontrusting (art 10). Hierdoor was de Flora- en faunawet strenger dan de verbodsbepalingen van de Habitatrichtlijn. Niet opzettelijke handelingen waarbij de verbodsbepalingen overtreden worden, zijn nu niet langer verboden. Daarbij is van belang dat het Europees Hof van Justitie in zijn jurisprudentie heeft bepaald dat onder opzet ook voorwaardelijke opzet moet worden begrepen: “Daarvan is sprake als iemand een handeling verricht en daarbij bewust de aanmerkelijke kans aanvaardt dat zijn gedragingen schadelijke gevolgen hebben voor een dier of plant.

Natuur Netwerk Nederland (NNN) en Natura 2000 (N2000)

De onderzochte locatie ligt niet binnen het NNN of Natura 2000. De dichtstbijzijnde grens van Natura 2000 gebied ligt op minder dan 3 kilometer afstand van de onderzochte locatie. De voorgenomen werkzaamheden zijn van dien aard dat is uit te sluiten dat de kernwaarden van het Natuurnetwerk Nederland (zoals het behoud van rust en stilte) en Natura 2000 gebieden worden aangetast.

7. Conclusies en aanbevelingen

Op basis van deze quickscan kan het volgende worden geconcludeerd:

- Op de onderzochte locatie is het voorkomen van middels de Wnb beschermde plant- of diersoorten niet aangetoond;
- Er zijn geen aanwijzingen gevonden die er op wijzen dat de te verbouwen woning huisvesting biedt of kan bieden aan vleermuizen;
- Er zijn geen jaarrond beschermde nesten van vogels aangetroffen;
- Ten aanzien van de voorgenomen plannen is het niet noodzakelijk vervolgonderzoek uit te voeren volgens het vleermuisprotocol of kennisdocumenten;

Op basis van de resultaten van deze quickscan, wordt het volgende geadviseerd:

- Richt de nieuw te bouwen woning en de daar omheen aan te leggen groene ruimte in op een natuurinclusieve wijze. Dat wil zeggen: integreer in de bouw huismussenkasten en vleermuiskasten;
- Meer informatie hierover is te vinden op www.vivarapro.com en www.cruydhoeck.nl;
- Hulp bij het plaatsen van kasten voor uilen is in te winnen bij lokale natuurbeschermingsorganisaties zoals:
<https://www.knnv.nl/zwolle>
<http://www.avifaunazwolle.nl/>

NB: Dit is een vrijblijvend advies en geen eis in verband met mitigatie of compensatie van aangetroffen beschermde diersoorten of situaties.

8. Bronvermeldingen

- Lange, R., P. Twisk, A. van Winden & A. van Diepenbeek, 2003. Zoogdieren van West-Europa. Stichting Uitgeverij van de KNNV en VZZ i.s.m. Vereniging Natuurmonumenten.
- Limpens, H., K. Mostert & W. Bongers (red.), 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen, Stichting Uitgeverij van de Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, Utrecht.
- Ministerie van LNV, 2004. Besluit van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit TRCJZ/2004/5727, houdende vaststelling van rode lijsten flora en fauna.
- SOVON, 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels. Nederlands Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij en EIS-Nederland, Leiden.
- Twisk, P. *et al*, 2010. Veldgids Europese Zoogdieren. KNNV Uitgeverij en Zoogdierverseniging.
- www.natuurindegemeente.nl/aandeslagmetdenatuurwet/wp-content/uploads/2016/12/Soortenbescherming_bij_ruimtelijke_ingrepen_1.3_15122016.pdf
- www.ravon.nl
- www.sovon.nl
- www.waarneming.nl
- www.zoogdierverseniging.nl
- www.quickscanhulp.nl
- <https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx>

Foto-overzicht

Overzicht onderzochte locatie.

Overzichtsfoto deel (boven), dak van de deel (onder links) en sporen huismuis (onder rechts)

Erf (boven), schuurtje/garage (linksonder) en spouwrooster in muur woonhuis (rechtsonder).

Overzicht deel, erf en woonhuis (boven), slaapplek vogels onder nok woonhuis (linksonder) en vliering woonhuis (rechtsonder).

